

Debat amb les administracions i les ONGD locals

Anàlisi

Catalunya té una gran trajectòria associativa i una forta especialització en l'àmbit de la cooperació i la solidaritat internacional. El sector de les ONGD catalanes disposa d'una llarga tradició històrica, i malgrat els efectes devastadors de la crisi econòmica (2008-2013) sobre el tercer sector, encara es pot definir un ampli ventall d'ONGD actiu i divers pel que fa a les temàtiques abordades, els països socis, i la distribució territorial. En nombre, citant exclusivament les ONGD federades, Lafede (coordinadores d'ONGD, situada a Barcelona) està configurada per 112 ONG d'arreu del territori català (concentrades majoritàriament a Barcelona); la Coordinadora d'ONGD de Girona, per 35 ONG gironines; i la Coordinadora d'ONG i Moviments Socials de Lleida, per 54 entitats lleidatanes. A la província de Tarragona, no existeix una coordinadora "oficial" que aglutini les ONGD del territori tarragoní, però en el diagnòstic elaborat per UBORA el 2018 es van identificar 80 ONGD a Tarragona i les Terres de l'Ebre.

Les ONGD catalanes han estat actors clau en la promoció i la implementació de projectes de cooperació al desenvolupament. Una part molt important de les seves actuacions és la implementació de polítiques públiques de cooperació al desenvolupament (AOD), com es demostra en les diverses convocatòries públiques de subvencions de l'ACCD al llarg de tots els anys.

El Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2015-2018 del Govern de la Generalitat va establir com un dels seus objectius principals l'enfortiment de les capacitats tècniques i organitzatives dels agents de cooperació del territori. Aquest objectiu va suposar, des del punt de vista operatiu, el desplegament d'accions de suport a les diferents ONGD del territori català, així com a les seves estructures de segon nivell, a través de convocatòries de subvencions públiques, plans de formació i acompanyament organitzatiu i foment de la capacitat d'incidència.

El Pla Anual 2017 va definir com a prioritat política de la legislatura més i millor visibilitat internacional per a la cooperació catalana (punt 2.4), concretant-ho amb actuacions que permetessin potenciar el sector de la cooperació i la seva internacionalització, especialment la de les ONG internacionals amb seu a Catalunya, i de les ONG catalanes amb més projecció internacional

Reptes

Enfortiment del sector de les ONGD

Durant el període del Pla Director 2015-2018, s'ha estat prioritzant actuacions de suport al sector de les ONG de forma explícita, per tal d'afavorir la seva fortalesa organitzativa,

conceptual i en la praxis d'implementació de projectes i programes de Desenvolupament, Acció Humanitària i EpD.

Disposar d'un sector associatiu especialitzat en cooperació ha estat necessari no només per garantir la qualitat en la implementació de les polítiques públiques de cooperació (projectes executats); sinó també en si mateix, com a xarxa associativa viva i activa, amb capacitat d'incidència per al foment de la solidaritat i la transformació social.

Distribució i suport territorial de les ONGD

Un segon repte important es refereix a la distribució territorial de les ONGD catalanes. Aquestes són presents arreu de les 4 províncies del territori català, amb una gran concentració a la ciutat de Barcelona. El suport per part de l'ACCD/DGCD ha estat desigual pel què fa al finançament dels projectes de cooperació i EpD presentats per les diferents ONGD. Les ONGD Barcelonines han estat les principals finançades, deixant molt enrere les ONGD gironines i lleidatanes. Les entitats tarragonines amb prou feines han tingut presència en cap proposta de finançament.

Aquesta situació ha portat, en els darrers 4 anys, a buscar fórmules per donar suport a les entitats d'arreu del territori català i minimitzar la desigual distribució de fons públics dedicats a la cooperació i a l'EpD. Garantir el suport a la diversitat territorial de les ONGD, i en conseqüència assegurar l'existència de projectes de qualitat d'EpD i cooperació arreu del territori català, continua sent un repte viu que cal treballar amb el sector de les ONGD catalanes.

Suport a les accions de les ONGD i espais de concertació

Les accions desenvolupades per les ONGD són diverses: realitzen projectes de cooperació i intervenen en crisis humanitàries, promouen activitats d'educació i formació adreçades a sectors poblacionals concrets (infants i joves, sectors professionals –professorat, personal tècnic d'ONGD, de l'Administració Pública...), i elaboren campanyes de sensibilització envers la ciutadania catalana. Les accions de les ONGD també inclouen recerca, consultories i activitats d'incidència per a la transformació de polítiques locals i internacionals. Les fortaleses i l'especialització de les ONGD del territori català varien en funció dels titulars amb qui es treballa, la tipologia d'accions, la temàtica o l'especialització geogràfica.

Un altre element característic és la mirada ideològica/marcs teòrics de referència en l'abordatge de la cooperació internacional i de l'EpD.

Com a ACCD/DGCD, el suport a les ONGD no ha estat aliè a les seves especialitzacions. Els diferents instruments de suport, i en concret les convocatòries públiques de subvencions, han definit amb claredat què es prioritzava, seguint les directrius dels diferents documents estratègics institucionals. Enguany, en el procés participatiu per a la Visió 2030, cal repensar quines especialitzacions són clau i cal afavorir.

Una estratègia associada a la complementarietat en l'especialització de les ONGD ha estat el foment de les aliances entre ONGD. Aquest fet ha donat fruits importants ampliant l'àbast i la

qualitat dels projectes de les ONGD, però encara es tracta d'iniciatives limitades que caldrà valorar si cal ampliar, i com fer-ho.

Preguntes

Repte 1

- Quin paper han de tenir la DGCD i l'ACCD en el suport a les ONGD?
- Qui té la responsabilitat de donar suport al teixit associatiu local?
- Com s'ha de concretar aquest suport? Amb quins instruments?
- Quin paper han de tenir les coordinadores d'ONGD en relació amb la DGCD i l'ACCD?

Repte 2

- Quines són les necessitats de les ONGD territorials?
- Quins han de ser els actors clau en l'àmbit de la cooperació internacional al territori?
- Quin és el paper que cal que tinguin la DGCD i l'ACCD en relació a les ONGD del territori?
- Com ha de ser el suport? Amb quins instruments? I quines aliances?
- Com es pot sumar el suport de l'ACCD i el dels respectius ens locals?
- En quins aspectes és prioritari millorar la coordinació i/o la complementarietat entre ambdós tipus d'actors en beneficis de les ONGD (convocatòries (coordinació de calendaris, harmonització de formularis, fons compartits...)
- Podem pensar en un repartiment de funcions segons el qual l'ACCD prioritzi les entitats i projectes de mitjans i grans, i els ens locals prioritzin les entitats més arrelades al territori i les actuacions d'EpD?

Repte 3

- Entre totes les activitats desenvolupades per part de les ONGD, quines requereixen suport per part de la DGCD i de l'ACCD?
- Com a DGCD i ACCD, cal afavorir el concert entre ONGD? I amb altres actors? Públics i privats? De quina manera? En quins espais?
- Cal articular la incorporació dels ODS en les actuacions de les ONGD? I si és així, com?